

HE37/2024 vp
Hallituksen esitys eduskunnalle työvoimapalveluiden uudelleen järjestämiseen liittyvien lakien muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi

TYP-johtajien verkoston lausunnon tiivistelmä
Verkostopäällikkö Anna-Liisa Lämsä

OULU

HE37/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle työvoimapalveluiden uudelleen järjestämiseen liittyvien lakien muuttamista koskevaksi lainsäädännöksi

- Hallituksen esitykseen sisältyy esityksiä useiden työvoimapalveluiden uudelleen järjestämiseen liittyvien lakien muutoksista, ei yksittäisestä uudesta laista. Tällä on vaikutuksensa annettavaan lausuntoon ja siitä tehtäviin nostoihin.
- TYP-johtajien verkoston lausunnossa keskitymme niihin säädösmuutoksiin, jotka liittyvät työllistymisen monialaisen tuen yhteistoimintamalliin. Erityisesti lausunnossa on kiinnitetty huomiota siihen, mitä säädökset merkitsevät ja miten ne näkyvät käytännön monialaisessa työssä
- Tiivistelmässä olen tehnyt nostoja tehdystä lausunnosta ja eri säädösten yhteydessä esiin nousseista näkökulmista

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

13 § Kuntien yhteistoiminta järjestämisvastuun toteuttamiseksi

- Mahdollisuus siirtää tehtäviä toisen kunnan tai kuntayhtymän hoidettaviksi on kannatettava

  - monialainen yhteistoiminta on erityisosaamista vaativa perustason työtehtävä

  - työvoimaviranomaisen tehtäviin monialaisessa tuessa ei ole omaa erikoistumiskoulutustaan, vaan osaaminen kertyy kokemuksen kautta. Tiettyyn tehtävään erikoistuneilla työntekijöillä ja tehtävää mahdollisesti useamman kunnan alueella hoitaville työntekijöille kertyy tehtävään liittyvää kokemusta ja osaamista, mikä mahdollistaa myös palvelujen edelleen kehittämisen ja laadun varmistamisen. Tämä lisää myös asiakkaiden yhdenvertaisuutta ja tasapuolista kohtelua heidän asuinpaikastaan riippumatta.

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

120 § Työvoimapalvelujen valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut

- Kysymys asiakastietojärjestelmien rajapinnoista ja niiden kehittämisestä on monialaisten palvelujen näkökulmasta olennainen.
  - Monialainen yhteistoiminta edellyttää asiakastiedon kokoamista yhteen, joten monialaista työtä tekevät työntekijät joutuvat tekemään kirjauksia useisiin tietojärjestelmiin. Kirjauksiin menevä aika on pois asiakastyöstä.
  - Tietojen siirto rajapintojen kautta järjestelmästä toiseen on tarpeen, jotta henkilöstöresurssit saadaan riittämään asiakasmäärän kasvusta huolimatta
- Kehittämis- ja hallintokeskuksen yhteistyö työvoimaviranomaisten kanssa asiakastietojärjestelmiä kehitettäessä on välttämätöntä, jotta käytännön työn tarpeet ja kirjaamisen haasteet tulevat huomioiduiksi asiakaspalvelujärjestelmissä

Laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain muuttamisesta

9 § Monialaisen tuen yhteistoimintamallin organisointi

- Johtoryhmien määrästä neuvotteleminen ja johtoryhmän asettavasta työvoimaviranomaisesta sopiminen, mikäli johtoryhmän alueella on useampia työvoimaviranomaisia. On tärkeää, että johtoryhmien määrä voidaan sopia alueilla kullekin alueelle tarkoituksenmukaisella tavalla
- Johtavan henkilön nimeäminen kuuluu johtoryhmän tehtäviin. Tämä on johtanut käytännössä siihen, että johtavan henkilön tehtävä on sidottu johtoryhmän toimikauteen, vaikka johtavan henkilön tarve on pysyvä. Toistaiseksi voimassa olevat työsuhteet lisäisivät tehtävän pitovoimaa, pitkäjänteisyyttä verkostojohtamisessa ja kehittämistyössä sekä niihin liittyvää osaamista.

12 § Monialaisen tuen yhteistoimintamallin asiakastietoaineisto ja –järjestelmä

- Yhteinen asiakastietojärjestelmä ja käyttöoikeudet siihen ovat monialaisen työn kannalta erityisen tärkeitä.
  - mahdollistaa palvelujen ja niiden tavoitteiden yhteensovittaminen ja vähentää niiden päällekkäisyyttä ja palvelujen väliinputoamista

    → palvelujen vaikuttavuus sekä ajallisten ja taloudellisten resurssien säästöt

Laki työttömyysturvalain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

2 a luku, 9 § Työnhakuun ja työvoimapalveluihin liittyvä menettely
11 luku, 2 § Velvollisuus tietojen antamiseen

- On perusteltua, että asiakkailla on myös velvoitteita. Velvoittavien säännösten avulla tehdään asiakkaalle näkyväksi se, että työttömän työtä on työn hakeminen tai työllistymisen edistäminen muulla tavoin. Työttömyysetuus ei ole saavutettu etuus, joka olisi pysyvä toimeentulon lähde työn ulkopuolella oleville henkilöille.

Laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta

Työnhakijan palveluprosessi, työnhakukeskustelut ja työnhakuvelvollisuus

- Työllistymistä edistävän monialaisen tuen tarpeessa olevalla asiakkaalla työnhakukeskusteluissa on kyse ennen muuta asiakkaan palvelutarpeen monialaisesta arvioinnista ja asiakkaan ohjaamisesta tarpeenmukaisiin palveluihin. Täydentäväksi työnhakukeskusteluiksi onkin monialaista tukea saavilla asiakkailla syytä laskea asiakkaan tapaamisia monialaista työtä tekevien eri työntekijöiden kanssa. Asiakkaan tapaamiset voidaan toteuttaa tarpeen mukaan verkostona, työparina tai työntekijät voivat tavata asiakkaan myös yksinään.
- Monialaisen tuen toimintamallin asiakkaiden kohdalla ei ole aina selvää, milloin asiakkaalle asetetaan työnhakuvelvollisuus, miten asiakas voi täyttää työnhakuvelvollisuuttaan ja milloin asiakas voidaan vapauttaa työnhakuvelvollisuudesta. Mikäli työnhakuvelvollisuutta koskevaa säädöstä tulkitaan eri paikoissa eri tavoin, eivät asiakkaat ole keskenään yhdenvertaisia, vaan heidän asuinpaikkansa vaikuttaa tehtäviin ratkaisuihin → On tarve antaa selkiyttäviä ohjeita säädösten tulkinnasta ja tarvittaessa tarkentaa säädöksiä ottaen huomioon monialaisen tuen toimintamallin haasteet työnhakuvelvollisuuden asettamisessa



KIITOS

TYP-johtajien verkosto
Pohjois-Pohjanmaan monialainen yhteispalvelu

Verkostopäällikkö Anna-Liisa Lämsä
050 4429485
anna-liisa.lamsa@businessoulu.com

BusinessOulu Työllisyyspalvelut
Hallituskatu 36
90100 Oulu

OULU